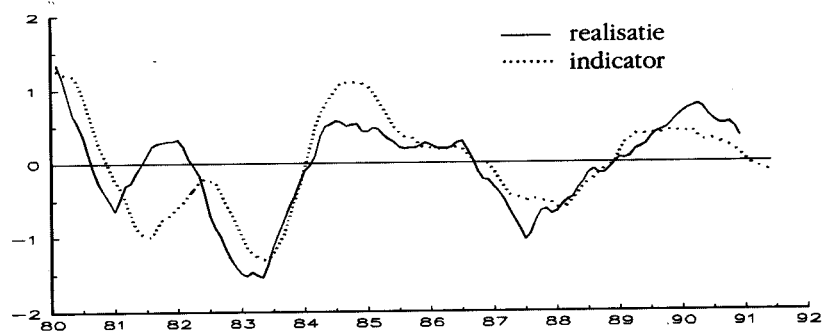

Na regen komt zonneshijn

De DNB-conjunctuurindicator laat voor juni aanstaande een verdere achteruitgang van de conjunctuur zien, zie figuur 1. Alle componenten dragen aan deze daling bij, met uitzondering van de orderontvangst in de industrie. De neergaande beweging van de indicator betekent dat de groei van de industriële productie de komende maanden naar verwachting achterblijft bij het trendmatige groeitempo, dat ongeveer 3,25% bedraagt. De conjuncturele component van de groei bedraagt in juni - 0,75 procentpunt zodat dan per saldo een groei zal resteren van circa 2,5%.

De vooruitzichten van de Nederlandse economie voor 1991 zijn minder gunstig. Blijkens de zojuist bekend gemaakte - nog voorlopige - voorspellingen van het CPB zal de economische groei, die in 1990 al afzwakte tot 3,3%, verder afnemen tot 2% in 1991. Het meest opmerkelijk is de terugval van de investeringsgroei in 1991, die het CPB overigens reeds in september 1990 voorspelde. De inzakende groei van de wereldeconomie speelt daarbij, samen met de fors opgelopen rente, een belangrijke rol. De volumegroei van de particuliere consumptie, die de afgelo-

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

pen jaren ruim 3% bedroeg, blijft dit jaar ondanks de terugvallende economische groei gehandhaafd op 3%. Ook de exportgroei blijft, dank zij de expansieve vraag uit Duitsland, op peil.

Figuur 2 toont de groei van het bruto nationaal product sedert 1980 tegen de achtergrond van de conjunctuurdatering van de DNB-conjunctuurindicator. Daarbij zijn de jaren waarin de DNB-conjunctuurindicator daalde, dus jaren waar-in sprake was van een conjuncturele aarzeling of recessie, aangeduid met arceringen. De bewegingen van de indicator kwamen in het verleden steeds overeen met die van de bnp-groei. De in 1990 gerealiseerde en de voor 1991 door het CPB geprognosticeerde groeivertraging sporen globaal met het beloop van de conjunctuurindicator.

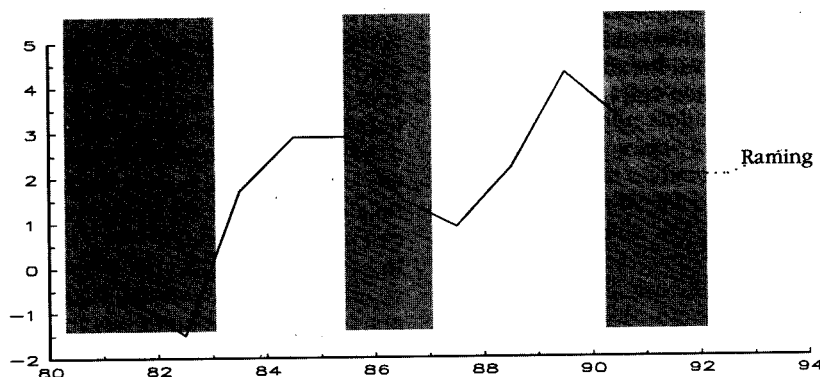
Gerekend over de afgelopen 25 jaar heeft de conjunctuur perioden van op en neergang van gemiddeld elk bijna twee jaar gekend. Indien de conjuncturele neergang net zoals in het verleden ongeveer twee jaar zal duren, zou voor 1992 en 1993 een

conjuncturele verbetering kunnen worden verwacht. Volgens het CPB kunnen de meeste Westeuropese landen in 1992 en later inderdaad een hogere groei realiseren, dit in het kielzog van het geprojecteerde herstel in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Hierbij wordt uitgegaan van een niet verder deprecieërende dollar, een olieprijs van \$ 20 per vat in 1992 oplopend naar \$ 22 in 1994 en licht dalende kapitaalmarktrentes. Dit herstel is in 1992 evenwel minder omvangrijk

DNB

voor de sterk op Duitsland georiënteerde landen, waaronder Nederland, omdat de groei van de Duitse invoer in 1992 fors terugloopt door de budgettaire maatregelen aldaar. Dientengevolge wordt voor ons land een stabilisatie van de bnp-groei in 1992 voorzien en een aantrekkende groei in 1993 en 1994.

Figuur 2. Groei bruto nationaal produkt (procentuele volumemutaties)

Toelichting: jaren van conjuncturele aarzeling of recessie zijn gearceerd; 1993 is berekend als het gemiddelde van 1993 en 1994. Raming: CPB.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator indiceert voor de komende maanden een verdere conjuncturele groeivertraging. Recente voorspellingen van het CPB laten eveneens een groeivertraging in 1991 zien, maar geven tevens aan dat na een conjunctureel dieptepunt in de loop van 1992 groeiherstel zal optreden.